

Ženska udruga
"Izvor" Tenja

V. Mačeka 20, 31207 Tenja
tel/fax: +385 (0)31 290 433
e-mail: zenska.udruga.izvor@gmail.com
www.zenska-udruga-izvor.hr

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2012.

Uvod

Aktivnosti „IZVORA“ u 2012.godini provodile su se kroz devet projekata, u okviru programa: Promocija i zaštita ljudskih prava i ravnopravnosti spolova, Podrška razvoju zajednice i civilnog društva i Organizacijski razvoj. Ciljeve utvrđene Strateškim planom za razdoblje 2010.-2012. u najvećoj mjeri smo ostvarili unatoč značajnim poteškoćama koje prate rad organizacija civilnoga društva koje djeluju za opće dobro.

Unatoč nedostatku financijskih sredstava nastavili smo s pružanjem usluga besplatne pravne i psihosocijalne pomoći za žene žrtve nasilja i diskriminacije kroz: **pravno savjetovište, SOS telefon - 0800 200 151, grupu za podršku** i individualnu pomoć te besplatnu pravnu pomoć (BPP) za sve građane/ke čija su prava povrijeđena i slabog su imovnog stanja (pravno savjetovište). Rad se na dvije lokacije - ured Tenja i Osijek.

Od 2009. godine, od kada imamo ovlaštenje za pružanje besplatne pravne pomoći i uspostavljen **program vježbeničkog staža** za osobe s završenim diplomskim studijem prava i mogućnošću stjecanja uvjeta za polaganje državnog stručnog ispita, do danas kroz rad u Udruzi 4 zaposlene osobe su položile DSI. U 2012. godini 1 zaposlenica položila je DSI, a 1 vježbenica započela program. Kroz sustav besplatne pravne pomoći ostvarujemo određeni prihod i dio održivosti.

Program **obrazovanja za rodnu jednakost** provodili smo u suradnji s 4 osnovne škole i učenicima 6., 7. i 8. razreda. Djelovali smo u manjim sredinama u okruženju na **promicanju ravnopravnosti spolova i suzbijanju diskriminacije** kroz organizaciju informativno-eduativnih radionica, podjelu materijala, uspostavljanju info točaka – ravnopravnost, organizacijom sajma udruga i suradnjom s medijima. Udruga ima **stručni tim** i osmišljen **obrazovni program** s područja ženskih ljudskih prava i ravnopravnosti spolova koji smo provodili za potrebe korisnika/ca naručitelja od čega je ostvaren prihod.

Na području **suzbijanja diskriminacije** bili smo posvećeni jačanju kapaciteta radnog tima, zajedničkoj metodologiji izvještavanja i pripremi za udružnu tužbu, u suradnji s drugim srodnim udrugama i organizacijama.

U okviru Nacionalne politike zapošljavanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) bili smo korisnici sufinanciranja zapošljavanja kroz **mjeru javni rad i stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa**. Kroz mjeru javni rad provodili smo **program pomoći u kući** za starije i nemoćne osobe u Tenji na kojem smo **zaposlili 3 dugotrajno nezaposlene osobe**. Ugovor o **stručnom osposobljavanju za rad** bez zasnivanja radnog odnosa sklopili smo s jednom osobom pravne struke čiji program završava 2013.

U okviru nastavka aktivnosti na razvoju socijalne kohezije u zajednici omogućeno je **osposobljavanje radnoaktivnih osoba** za zanimanje njegovatelj/ica za 5 nezaposlenih osoba slabog imovnog stanja. Nedostatak osnovnoškolske naobrazbe ima za posljedicu neispunjavanje općih uvjeta za programe osposobljavanja i prepreku za stjecanje zanimanja koje bi olakšalo pristup tržištu rada. Najčešće su tomu izložene žene radno aktivne dobi, a među njima posebno romske etničke pripadnosti. Osvrt na područje obrazovanja odraslih i preporuke za unaprjeđenje obrazovanja odraslih, posebno Roma, dali smo u postupku javne rasprave o Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma do 2020.

Među korisnicima/cama pravnog savjetovališta sve veći broj su starije i nemoćne osobe kojima je pristup sudu i tijelima uprave sve teže dostupan zbog slabog imovnog stanja i **izloženosti siromaštvu**. Uočavaju se i bilježe bitne promjene u stavovima šire javnosti prema različitim društvenim skupinama koje mogu biti **preduvjet za diskriminaciju**. Tako se izražavaju sve veće **predrasude** prema mladim i prema starijim osobama (diskriminacija na osnovi dobi) ili pak prema socijalnom statusu ili političkom uvjerenju¹.

Proces **deinstitucionalizacije** sustava socijalne skrbi za starije i nemoćne osobe pruža mogućnosti razvoja socijalne ekonomije, posebno u manjim zajednicama. Pružanje usluga u domu korisnika nužno treba pratiti **visoka razina** humanizacije u pristupu kako bi eliminirali osjećaje marginalizacije i nesigurnosti, a podigli razinu ljudskog dostojanstva, samopoštovanja i socijalizacije za starije i nemoćne osobe.

Pregled aktivnosti i rezultata kroz programe:

I.Promocija i zaštita ženskih ljudskih prava i ravnopravnosti spolova

➤ **Cilj programa: unaprijediti stanje ljudskih prava i ravnopravnosti žena i muškaraca** pružanjem usluga kroz:

Besplatno pravno i psihosocijalno savjetovalište

U 2012. zabilježeno je ukupno 537 novih korisnika/ca usluga.

(159 -pravno savjetovalište, 7 -zastupanje, 320 -poziva na SOS telefon, i 51 -grupa za podršku).

- **Besplatna pravna pomoć (BPP) za građane/ke slabog imovnog stanja**
-pružena za ukupno 159 novih slučajeva pritužbi povrede prava i zahtjeva za pomoći.

Prema spolnoj strukturi prijavitelja radi se o 106 žena (66,66%) i 53 muškarca (33,33%).

- **Besplatno zastupanje pred sudom** u 7 novih predmeta (6 stranaka su žene, a 1 muškarac). Ostvarena je suradnja sa Centrom za mirovne studije u pripremi udružne tužbe i 5 odvjetničkih ureda.
- **Besplatni SOS telefon za žrtve nasilja u obitelj, mobbinga i diskriminacije**
-na 320 poziva dane usmene upute i informacije, od toga na 73 poziva dan cjelovit pravni savjet i upute za postupanje i provedeno evidentiranje kroz upitnik.

Od toga broja 86,3% se odnosi na pozive u vezi nasilja u obitelji i obiteljsko-pravne zaštite, a 13,7 % na mobbing (diskriminacija i uznemiravanje na radnom mjestu).

Prema spolnoj strukturi prijavitelja radi se o 64,38% žena, 10,02 % muškaraca, 15,06 % ostalo je nepoznate spolne strukture. Uočava se znatno povećanje broja poziva drugih osoba (47%) sa svrhom zaštite žrtve. Žrtve su u svim slučajevima žene. U okviru pritužbi povreda obiteljsko-pravne zaštite najzastupljenije je psihičko, potom fizičko pa ekonomsko zlostavljanje. U 2 slučaja se posredovalo radi smještaja u sklonište. Uzroci nasilničkog ponašanja najčešće su ovisnost (o alkoholu), PTSP, podjela imovine i ekonomski problemi.

- **Grupu za podršku i individualnu psihosocijalnu pomoć za žrtve nasilja u obitelji**

-organizirano je 6 grupa i proveden 1 individualni susret za žrtve nasilja i diskriminacije. Ukupno je pozvana 51 žena, od toga je njih 11 bilo aktivno. Povremeno su dolazile žene redovite korisnice iz ranijih godina koje su uspješno prebrodile svoje probleme i sada žele pružiti podršku drugim ženama. Ovakva praksa pokazuje se izuzetno korisnom i za nove i za redovite članice iz prethodnih godina. S jedne strane, redovite članice naglašavaju osjećaj zadovoljstva i kompetentnosti koji su izuzetno važni za osjećaj samopoštovanja. S druge strane, nove članice su ih poticale na aktivno sudjelovanje tražeći savjet za vlastite probleme te su na taj način upoznate s različitim praktičnim načinima razrješavanja različitih problema. U grupi se razvio odnos povjerenja, kohezije i na drugim područjima (npr. odgoja djece i sl.) do stvaranja veza i susreta izvan grupe. Grupa za mobbing nije organizirana budući su za rad na ovom području osigurana minimalna sredstva. Voditeljica Grupe za podršku je dr.sc. Silvija Ručević, dipl. psih. radila je ove poslove volonterski.

- **Monitoring pozitivnopravnih propisa, s područja suzbijanja diskriminacije, BPP, građanskog odgoja i djelovanja civilnog društva, posebno u odnosu na pristupanje Hrvatske EU.**
- **Obrazovanje za rodnu jednakost**

- Modularni program o rodnoj ravnopravnosti i ženskim ljudskim pravima za korisnike/ce udruge „ZVONO“ iz Belišća.

¹ Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije, publikacija Centra za mirovne studije Zagreb, 2009./str. 6 i 12.

- Obrazovne radionice namijenjene učenicima romske etničke pripadnosti u suradnji s 4 osnovne škole, Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek, Evanđeosko teološkim fakultetom i Filozofskim fakultetom u Osijeku.

- Obilježavanje Nacionalnog i Međunarodnog dana protiv nasilja nad ženama i „16 dana aktivizma protiv nasilja nad žena“ 22. 9./ 25.11.-10.12. u suradnji s Županijskim timom za prevenciju nasilja u obitelji. Za 25.11. organizirana je stručna javna rasprava i distribuirani informativno edukativni materijali udruge i Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH.

- Priprema sadržaja i izdavanje 3 naslova s područja rodne ravnopravnosti, diskriminacije i nasilja prema ženama.

Unutar ovog programa aktivno se radilo na tri projekta:

1. „PРАВНА ПОМОЋ ЗА ГРАЂАНЕ/КЕ“

➤ *Cilj projekta je pružanje besplatne pravne pomoći građanima/kama slabog imovnog stanja radi zaštite njihovih prava pred tijelima javne vlasti.*

Udruga je s 28. siječnjem 2009. godine upisana u Registar ovlaštenih udruga za pružanje besplatne pravne pomoći pri Ministarstvu pravosuđa i tako stekla status javnopravnog tijela. Taj status omogućava provođenje vježbeničke prakse u udruzi kao i mogućnost korištenja Mjera HZZ za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Ostvareni rezultati:

U 2012. godini nastavljeno je pružanje besplatne pravne pomoći na 2 lokacije (ured u Tenji i prostor osiguran u sklopu Volonterskog centra Osijek koji se koristi jednom tjedno, srijedom od 9,00 h do 15,00). Na taj način naše usluge su bile dostupnije građanima/kama kako iz samog grada tako i za one iz okruženja koji nam se obraćaju i sada dolaze u većem opsegu. Tijekom 2012. godine kroz pravno savjetovalište, uključujući BPP zabilježeno je sveukupno 159 novih slučajeva, što znači i 159 pruženih pravnih savjeta i primarne pravne pomoći u upravnim postupcima, što u mnogim slučajevima podrazumijeva poduzimanje i po nekoliko pravnih radnji i/ili podnesaka uputa i savjeta iz različitih područja prava. Oko 40-tak slučajeva pružena je uputa o ostvarivanju prava na sekundarnu pravnu pomoć pomoć i pomoć pri ispunjenju i podnošenju zahtjeva. Udruga je kroz navedeni projekt ostvarila prihod u iznosu od 4.150,00 HRK temeljem 17 pojedinačnih rješenja o odobravanju korištenja pravne pomoći ostvarivanju prava na primarnu pravnu pomoć od strane ureda državne uprave (UDU) nadležnih za provedbu BPP s područja Osječko-baranjske, Sisačko-moslavačke i Vukovarsko-srijemske županije. Unatoč sve boljoj suradnji nositelja provedbe na nižim razinama sustav je u potpunosti oslabio donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o BPP (srpanj 2011.). Jedan od razloga je financijske prirode koji se manifestirao i krajem prošle godine da UDU nemaju dovoljno novca na raspolaganju za BPP. U 2012. godini stranke su prilikom davanja izjava na zapisnik u nadležnim uredima bile obavještavane da je neizvjesno ili nemoguće odobriti zahtjev obzirom da nadležno ministarstvo nije uplatilo iznos za besplatnu pravnu pomoć građanima/kama. Iste smo informacije i zaprimili od udruga pružatelja usluga s drugih područja. Iznos naknade za pružanje primarne i sekundarne pravne pomoći uređuje se uredbom Vlade RH i vrijednost boda od 2011. godine iznosi 5 (pet) kuna. Udrugama se samo priznaju troškovi po pojedinim rješenjima obračunati prema bodovnoj vrijednosti pravne radnje bez priznavanja stvarnih troškova. Isplate iznosa od 10% od osiguranih sredstava za materijalne troškove nisu udrugama isplaćene od 2010. Godine, kada je isplaćen paušalni iznos za sve pružatelje.

Odvjetnici koji su do sada bili aktivno uključeni kao pružatelji sekunradne pravne pomoći i bili na listama pružatelja negoduju.

Obveza ministarstva o dostupnosti podataka i rokovima za podnošenje godišnjih izvještaja te raspisivanju natječaja nije poštivana. Značajno smanjenje dotoka sredstava je rezultiralo 50% smanjenjem zaprimljenih rješenja kojima udruga pravda ostvarena sredstva za rad na ovom projektu. Izmjenama i dopunama Zakona UDU u županijama od 1. 1. 2013. dobivaju dvojaku ulogu, uz zaprimanje i odlučivanje o zahtjevu bit će i pružatelji pravne pomoći. Teška socioekonomska situacija je rezultirala povećanjem broja korisnika/ca besplatne pravne pomoći od strane udruge (u 2012. se bilježi 30% povećanje broja korisnika u odnosu na 2011.).

U 2012. jedna članica radnog tima položila je DSI, a jedna pravnica započela rad u Udruzi koristeći se mjerom stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Ostvarena je suradnja s 5 odvjetničkih ureda s područja OBŽ i 1 VSŽ na 7 pojedinačnih predmeta i konzultacije u vezi primjene različitih propisa.

Ukupan proračun projekta: 320.648,85 HRK

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: 17.058,67 HRK MP/ 4.150,00 HRK (osigurano putem uputnica)
(12.908,67 HRK treba vratiti Ministarstvu pravosuđa)

Trajanje projekta: 22.2. 2001./1.4.2009.-

2. „JAČANJE KAPACITETA OCD U PRUŽANJU PRAVNE I PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE ZA GRAĐANE/KE“

- *Cilj projekta je podrška udruzi u kontinuiranom pružanja usluga besplatne pravne i psihosocijalne pomoći građanima/kama.*

Glavne aktivnosti

- unapređenje pravne i psihosocijalne zaštite žrtava nasilja, kroz:
- pravno savjetovanje (pon.-četv., od 9.00 do 13.00 sati) Ured Tenja
- pravno savjetovanje (srijedom , od 9,00 do 15,00 sati) Ured Osijek
- SOS telefon, 0800 200 151
- grupa za podršku i individualna pomoć
- praćenje primjene propisa i prijedlozi za poboljšanje (Monitoring grupa)

Rezultati provedbe projekta

U razdoblju od 1.1.-31.12. 2012. godine Ženskoj udruzi „IZVOR“ se obratilo 159 stranaka² (od toga 106/66,66% žena) kroz pravno savjetovanje. Od toga u 21 slučaju evidentirano je nasilje prema ženama (19,81%). Pravna pomoć pružana je i putem SOS telefona za žrtve nasilja i mobbinga. Tijekom 2012. zabilježeno je 308 poziva od toga je 71 evidentirano kroz upitnike od čega je u 36 slučajeva (50,70%) prituživalo na nasilje u obitelji. Od 36 prijave nasilja u svim slučajevima su žrtve žene. U pojedinačnom slučaju osoba može biti i/ili je istovremeno izložena i psihičkom i fizičkom nasilju ili nekom drugom obliku nasilja.

Jednom mjesečno održavala se Grupa za psihosocijalnu podršku žrtvama nasilja. Grupu vodi dr.sc. Silvija Ručević, dipl. psihol., članica udruge. Lista za Grupu ima 51 polaznicu. Individualna podrška pružena je u 2 slučaja. Promjenom lokacije savjetovanja (ured u Osijeku u centru grada) korisnice dolaze redovitije i u većem broju te se u tom smislu smanjio broj korisnica individualne podrške.

Tijekom 2012. godine IZVOR je u dva slučaja posredovao pri pokušaju smještanja u sklonište za žrtve nasilja. Niti u jednom slučaju nije došlo do smještaja. U jednom slučaju je stranka odustala od odlaska u sigurnu kuću jer nije mogla donijeti odluku da se izmjesti iz kuće, a u drugom su **žrtve nasilja majka i dvoje djece koji su se zbog pravila skloništa trebali razdvojiti** budući je starije dijete mladić star 16 godina. Prema navodima stranke razlog njezinog odustajanja za smještajem u sklonište je bila izjava osječkog CSS kojom je upućena da bi u slučaju njezinog smještaja djeca bila smještena u udomiteljsku obitelj. IZVOR je u tom slučaju kontaktirao sklonište u Rijeci koji također ima prepreku u slučaju kada je riječ o djetetu muškog spola te dobi ali su bili jako kooperativni i susretljivi te su iznašli način da ukoliko bi se riješilo pitanje smještaja u sklonište za majku i kći da se mladića smjesti u učenički dom čije je sjedište neposredno uz zgradu skloništa. Stranka je nakon razgovora s djecom i njihovog neslaganja s napuštanjem sredine u kojoj žive odustala od smještaja u sklonište. Situacija u toj obitelji je pod nadzorom. Ovakvi primjeri i dalje potvrđuju pravilo da žrtve i djeca bez efikasnih popratnih oblika pomoći (stambeno zbrinjavanje, hitna materijalna pomoć i sl.) se i dalje pokazuju neučinkovitim. Većina žrtvi ili ne vidi sklonište kao prihvatljivo prijelazno rješenje ili se iz skloništa vraća u okruženje iz kojeg su pobjegle/li. U europskoj praksi imamo promjenu ovih politika, jednostavniju proceduru i učinkovite primjere prekršajno pravne i druge zaštite žrtava, udaljenje počinitelja iz obitelji te efikasno praćenje provedbe mjera kroz prihvatne centre za njih i obvezni društveni rad čime se upućuje i jasan prijekor države počinitelju.

Sagledavajući poteškoće kroz koje prolazi žrtva nasilja (koje su prema našoj evidenciji u 100% slučajeva osoba ženskog spola i najčešće s djetetom/djecom) donošenjem i primjenom Nacionalne strategije i Protokola postignut je određeni napredak. Međutim on je i nadalje nedovoljan posebno u područjima koja su bila direktno izložena ratu. Očekuje se učinkovitija, trenutna zaštita žrtve (policije, CSS, suda, po potrebi skloništa, obiteljskog centra) bez dodatne viktimizacije i sa popratnom materijalnom podrškom i smještajem bez složenih i dugotrajnih procedura. U tom kontekstu treba naglasiti kako napredak na ovom području u velikoj mjeri koči i pristup izjednačavanja krivnje i izricanje novčane kazne kao prekršajno pravne sankcije. Rezultat takvih presuda na žrtvu djeluje obeshrabrujuće, ponižavajuće i stigmatizirajuće. Jednako tako treba naglasiti da se na taj način uopće niti ne ispunjava svrha kažnjavanja ukoliko uzmemo u obzir da u slučajevima obiteljskog nasilja (kao najzastupljenijeg vida nasilja nad ženama) žrtva participira u troškovima prekršajno pravne sankcije svog zlostavljača, a brojni slučajevi iz neposrednog rada sa ženama žrtvama nasilja potvrđuju da ovakva praksa poticajno i ohrabrujuće djeluje na zlostavljače jer ovakvo odmjeravanje i participacija žrtve u kaznenoj sankciji zlostavljača ne samo da izostavlja društveni prijekor (koji je nužan) prema počiniteljima nasilja, nego u velikoj mjeri osim već spomenutih negativnih posljedica i obeshrabruje žrtvu da zatraži pomoć, posebice ukoliko je riječ o opetovanom nasilju, da mijenja iskaz, a potom i odustaje od daljnjeg progona.

Početak 2012. osnovan je Županijski tim za prevenciju nasilja u obitelji. Koordinatorica Ženske udruge „IZVOR“ je jedna od članica tima. Intencija oformljivanja ovog tima kako na županijskoj tako i na državnoj razini je bila bolja povezanost institucija koje rade na području zaštite od nasilja u obitelji

² Ukupni statistički podaci su objedinjeni s prethodnim projektom BPP

kako bi se postigla učinkovitija zaštita. Mišljenja smo kako je svrha tima samo djelomično ispunjena. Naime, tijekom godine tim se sastajao 1 mjesečno, ostvarena je određena suradnja i raspravljalo se o pojedinim konkretnim predmetima, postignuta je i određena razina vidljivosti obilježavanjem datuma kojima se želi senzibilizirati javnost s područja zaštite žrtvi obiteljskog nasilja. Nedostajala je vertikalna povezanost i dijalog s Nacionalnim timom za prevenciju nasilja u obitelji.

Udruga ostvaruje dobru suradnju s Uredom državne uprave u OBŽ na pitanjima rješavanja besplatne pravne pomoći, Upravnim odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb Grada Osijeka prilikom rješavanja socijalnih pitanja žrtvi obiteljskog nasilja, Ambulantom Tenja, O.Š. Tenja. Suradnja sa Sektorom policije (Verica Križić), Odjelom za maloljetničku delikvenciju (Sanja Živković/) te kontakt policajcem u zajednici (Ivica Božić) već dugo godina su izrazito dobra i suradnička. Uvođenje kontakt policajca u zajednici i njegova fizička prisutnost polučilo je značajne pozitivne promjene, posebno u području zaštite od nasilničkog ponašanja u obitelji, povećanja osjećaja sigurnosti žrtve, efikasnom rješavanju problema i prevenciji uopće, čak i na području prometne sigurnosti. Međutim, već od protekle godine ta se prisutnost u zajednici značajno reducirala. Na naše prijave sumnji na nasilničko ponašanje u obitelji Sektor kriminalističke policije daje šturi odgovor ili čak izostane. Indikativne su reakcije u slučajevima kada je počinitelj nasilja djelatnik MUP-a.

Besplatno zastupanje pred sudom

Ostvarena suradnja s 5 odvjetničkih ureda u zastupanju 7 složenijih slučajeva

Zagovaranje – Monitoring grupa

Praćenje primjene propisa kroz samostalne osvrte i/ili u koaliciji s drugim OCD/Uredom pučkog pravobranitelja izmjene Zakona o suzbijanju diskriminacije/ Nacionalne strat.Roma 2012-2016.;Strategija OCD; javno savjetovanje primjene Zakona o udrugama; Zakon o volonterstvu; Strategija razvoja ljudskih potencijala OBŽ; sudjelovale u inicijativi/mreži za građanski odgoj; sudjelovanje u stvaranju regionalne ženske mreže za ruralni razvoj; sudjelovale na stručnim seminarima izrade i pripreme 1 antidiskriminacijske udružne tužbe; u okviru Ženske mreže zagovornice uspostave ženskog suda na globalnoj razini; zastupanje 6 romskih obitelji iz Tenje u procesu legalizacije stambenih objekata; zastupanje romske obitelji iz Darde u statusnim pitanjima.

Zagovaranje unapređenja sustava BPP: do poboljšanja propisa BPP nije došlo, nepovoljne novine stupaju na snagu 2013.; zahtjev MP za isplatom 10% materijalnih troškova Udruge za 2011. nije riješen.

Zagovaranje unapređenja statusa OCD

Uključeni smo u inicijative na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koje djeluju na zagovaranju statusa OCD:mreža OCD za EU fondove; sudjelovale u studijskom posjetu Poljskoj; sudjelovale u studijskoj posjeti sjedištu EU-pravda i pomirenje;osigurali preduvjete zastupanja građana u antidiskriminacijskim sudskim postupcima.

Jačanje stručnih ljudskih kapaciteta

Organizacija provođenja stručnog osposobljavanja

Pokrenuli smo provođenje stručnog osposobljavanja (mjere HZZ),1 pripravnica pravne struke započela s SO u udruzi/1 zahtjev (ekonomska struka) odbijen zbog neudovoljavanja uvjeta. Donesene promjene u propisu otvaraju prostor da u sljedećem razdoblju uspješno realiziramo i taj zahtjev;

Organizacija provođenja vježbeničke prakse: Provođenje vježbeničkog staža se nastavilo. U 2012. 1 članica radnog tima položila DSI.

Trajanje projekta: 01.01.2012. – 31.12.2012.

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: 9.000,00 Grad Osijek

3. “SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I RODNA RAVNOPRAVNOST“

- *Cilj ovog projekta je promicanje ravnopravnosti spolova i suzbijanje diskriminacije temeljem spola/roda.*

Posebno smo bili usmjereni na zaštitu i uklanjanje diskriminacije žena i djevojčica; podizanje razine znanja i svijesti o antidiskriminacijskim zakonima, rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima žena u ruralnim mjestima: Darda, Ernestinovo, Belišće i Tenja te suzbijanju rodni stereotipa i uvođenje rodno osjetljive politike u medije.

Ciljna skupina: žene izložene nasilju i diskriminaciji, članovi i predstavnici/ce udruge, nacionalnih manjina i drugih lokalnih društava i klubova, drugih dionika zajednice.

Aktivnosti ovog projekta provodile su se u partnerstvu s Udrugom Roma Općine Darda i suradnji s Udrugom žena SLOGA iz Ernestinova. Učinili smo dostupnijom besplatnu pravnu i psihosocijalnu pomoć i informacije s području zaštite ljudskih prava žena i diskriminacije za te sredine i okolno područje. Uspostavljena su tri info punkta RAVNOPRAVNOST (Darda i Ernestinovo i Tenja) sa svrhom informiranja javnosti o rodnoj ravnopravnosti, međunarodnim i nacionalnim dokumentima koji uređuju

područje zaštite i uklanjanja svih oblika nasilja nad ženama, ravnopravnosti spolova, rodno osviještenoj politici u obrazovanju, suzbijanju diskriminacije, tržištu rada, besplatnoj pravnoj pomoći, povijesni podaci o lokalnoj zajednici, drugi korisni materijali. U *Dardi i Ernestinovu* provedene su dvije radionice na temu ravnopravnosti spolova na kojima je sudjelovalo 28 žena koje su organizirali naši partneri iz tih sredina. Radionica "Jednake mogućnosti na tržištu rada" održana je u prostorijama Crvenog križa u Dardi, na kojoj je sudjelovala Nada Šinko, voditeljica Ispostave Beli Manastir Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koja je govorila o mogućnostima zapošljavanja putem Mjera HZZ. Iznijela je također vrijedne podatke o broju Roma registriranih pri službi za zapošljavanje i podacima o njihovim kvalifikacijama, koji se službeno niti ne prate. Interes sudionika za zapošljavanje kroz mjere Vlade RH koje se provode putem HZZ bio je velik. Iskustva su bila pozitivna. Posebno doprinos koji daju OCD. Izneseni su primjeri različite prakse, pozitivni ali i primjeri velike birokratizacije, sustava socijalne skrbi nakon završenih mjera i ponovne uspostave prava korisnika pomoći za uzdržavanje.

U Tenji je na dan civilnog i vjerskog obilježavanja mjesta (25.7.) organiziran sajam udruga na kojem je predstavilo i ponudilo svoje rukotvorine i rad 13 pravnih subjekata, od ustanove socijalne skrbi, udruga do obiteljsko poljoprivrednih gospodarstava (OPG). U okviru sajma održana je i rasprava 8 predstavnika OCD čiji je zaključak da za daljnju održivost od lokalnih vlasti trebaju podršku, ponajprije u prostoru za rad i plasiranje proizvoda na tržište.

Pripremljen je, štampan i podijeljen informativno-edukativni materijal- 1 letak, o rodnoj ravnopravnosti, Dodatno smo uredili još 2 naslova: „Diskriminacija“ i „16 dana aktivizma proti nasilja nad ženama“ koji smo sami printali i podijelili strankama i u drugim prigodama, po 200 primjeraka. Sav pisani materijal dostupan je i na našoj web stranici: www.zenska-udurga-izvor.hr

Povećali smo domenu **web stranice** i više sadržaja o rodnoj ravnopravnosti i suzbijanju diskriminacije. Stanislav Komlenac, dipl. ing. elteh., naš stručni suradnik bio nam je u svakom trenutku dostupan i cjelokupne usluge IT podrške i rada u Komisiji za izbor pružio je bez naknade.

U okviru **neformalne anti-diskriminacijske mreže** zagovarali smo uključivanje predstavnika/ca OCD u radne skupine s područja suzbijanja diskriminacije i EU fondova. Bili smo uključeni u proces javne rasprave Nacionalne strategije za uključivanje Roma do 2020. sudjelujući na predstavljanju u Osijeku zajedno s našom članicom i predstavnicom romske zajednice i podnesenim osvrtom za 4 ključna područja društvenog života i djelovanja Roma s prijedlozima za djelovanje.

Kao članica uključeni smo u **Inicijativu za kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo**.

Suradnja s medijima bila je dobra, posebno s Osječkom TV koja je u okviru tjedne emisije Aqvarel radila emisiju PROTIV PREDRASUDA koja je u početku išla uzivo gdje smo gostovale u 6 emisija. U početku prikazivanja radilo se o mozaičkoj kontakt emisiji koja se do kraja ožujka emitirala uživo, jednom mjesečno. Kroz emisiju su obrađene teme: rodni stereotipi i medij, povijest ženskih ljudskih prava i zagovaranje rodne ravnopravnosti; predrasude, stereotipi, diskriminacija, jednake mogućnosti, rodno uvjetovano nasilje, građanski odgoj i obrazovanje u školama, obilježavanje nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama i predstavljanje cjelovitosti rada Udruge. Pored radne grupe, članova/ca i volontera/ki „IZVOR-a“ uključivali smo partnere, suradnike i korisnike naših aktivnosti koji su iznosili svoju ulogu i rezultate sudjelovanja u našim programima. Sudjelovali su predstavnici/e II. srednje škole B. Manastir, O.š. Bolman, predstavnici romske etničke pripadnosti i udruga UROD iz Darde i Luna iz B. Manastira.

Gledanost lokalne TV je značajna i po našoj prosudbi, uz činjenicu da se dio priloga emitirao i u Dnevniku a cjelovita emisija se reprizirala, obuhvatio je velik broj šire javnosti.

Provedbom opisanih aktivnosti pridonijeli smo većoj pravnoj zaštiti i psihosocijalnoj podršci građanima čija su prava povrijeđena, slabijeg imovnog stanja, a osobito ženama žrtavama nasilja i diskriminacije, povećanim informacijama i osviještenosti šire javnosti o rodnoj ravnopravnosti, mehanizmima zaštite i sprečavanju diskriminacije, mogućnostima pristupu tržištu rada, informacije o EU.

Ukupan proračun projekta 2012.: 169.296,33 HRK

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva 2012.: 20.000,00 HRK Ured za ravnopravnost spolova
20.000,00 HRK Ured za ljudska prava

Trajanje projekta: 01.07.2012. -31.12.2012.

4. „OBRAZOVANJE ZA RODNU JEDNAKOST“

- *Cilj ovog projekta je unapređenje odgoja i obrazovanja o pitanjima promocije ravnopravnosti spolova i rodne jednakosti.*

Posebno smo bili posvećeni: integraciji učenika/ca romske etničke grupe u izvaninstitucionalne edukacijske programe o rodnoj ravnopravnosti i povećanju razine informacija i znanja šire javnosti o rodno osviještenom obrazovanju.

U suradnji s osnovnim školama na području Darde, Jagodnjaka, Bolmana i Tenje, Gradskom i sveučilišnom knjižnicom i Visokim evanđeoskim teološkim učilištem iz Osijek organizirane su 4 radionice za učenike romske etničke pripadnosti, sveukupno 45 sudionika/ca (s temama: **Rodni stereotipi u medijima i svakodnevnom životu** (07.04.2012.), **Rodni stereotipi, samopoštovanje i slika o sebi** (21.04. 2012.), **Seksualni odgoj i reproduktivno zdravlje** (05.05.2012.) i **Rodno uvjetovano nasilje** (19.05.2012.). Radionice je vodila dr.sc. Silvija Ručević, dipl. psihologinja.

Vidljivost i prepoznatljivost projekta provodila se u suradnji Osječke televizije u kojoj se kroz 3 emisije predstavio projekt i važnost obrazovanja za rodnu jednakost kao i suzbijanje predrasuda prema Romima i Romkinjama. Suradnja sa školom u Bolmanu dodatno je osnažena kroz partnerstvo na novom projektu „Knjiga u šetnji“.

Trajanje projekta: 1.1.2005./ 1.11.2011. -31.5./31.12. 2012.-

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: 30.000,00 HRK Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
1.000,00 HRK Osječko-baranjska županija

II. Podrška razvoju civilnoga društva i zajednice

- *Cilj programa: doprinos razvoju civilnoga društva i zajednice usmjereni na vrijednosti razvoja: civilnog društva (umrežavanje i utjecaj na pozitivne društvene promjene u zajednici i društvu uopće); socijalne kohezije (poboljšanje kvalitete života starijih i nemoćnih osoba i povezivanje ljudi u zajednici, vrednovanje društveno korisnog rada i volonterskog doprinosa) povezano s razvojem socijalne ekonomije (ekonomsko osnaživanje i osposobljavanje žena i drugih marginaliziranih grupa za sudjelovanje na tržištu rada).*

Projekti koji se provode u okviru ovoga programa:

1. „BRIGA ZA STARIJE I NEMOĆNE OSOBE“

- *Cilj projekta je poboljšanje kvalitete života starijih i nemoćnih osoba kroz razvoj izvaninstitucionalnih oblika socijalnih usluga uključujući razvoj socijalne kohezije i ekonomije u zajednici.*

Osiguran je nastavak provođenja programa pomoći i podrške za starije i nemoćne osobe u Tenji kroz organizaciju i provedbu: **procjene potreba korisnika/ca; servisne službe pomoći u kući; podrške u verificiranom stručnom osposobljavanju** za zanimanje njegovatelj/ica; **podrške pri zapošljavanju; organizacije volontera** u zajednici; osiguranje dostupnosti usluga **besplatne pravne i psihosocijalne pomoći; ažuriranje baze podataka** pružatelja usluga pomoći u kući za starije osobe i **posredovanje** s potencijalnim primateljima usluga; povezivanje i suradnja s drugim dionicima u zajednici.

I nakon završetka programa stručnog osposobljavanja osoba koje su u kategoriji dugotrajno nezaposlenih koji smo provodili u 2010./2011. građani su nam se nastavili obračati za ovaj oblik pomoći. Zabilježeno je 6 takvih zahtjeva. Iako nismo imali osigurana sredstva za ovu godinu u suradnji s Učilištem Janus 4 osobe, većina dugotrajno nezaposlenih i bez obrazovnih kvalifikacija, pretežito volontera/ki Udruge, dobili su mogućnost proći program verificiranog osposobljavanja za zanimanje njegovatelj/ica, bez naknade. Od toga broja njih petero završilo je program, dvije osobe su se odmah po završetku osposobljavanja zaposlile, a za druge nemamo informacije. Jedna osoba je odustala od programa radi pokretanja vlastitog posla (autopranica). Našim posredovanjem zaposlena je još 1 osoba (otišla raditi kod privat. poslodavca u Dubrovnik) koja je ranije prošla naš program stručnog osposobljavanja za njegovateljicu. U 4 slučaja posredovali smo kod Crvenog križa Osijek za dostavljanjem toplog obroka u dom korisnika u Tenji.

Polaznici našeg programa osposobljavanja iz Tenje registrirali su udomiteljsku obitelj Pečurlić-lazar. Na volonterskoj osnovi 4 volontera/ke Udruge obilazili su starije i nemoćne osobe u Tenji i Gradu. Organizirana je sveobuhvatna pomoć za 1 osobu s invaliditetom s prebivalištem u Gradu koja se našla u teškoj životnoj situaciji zbog bolesti a kasnije i smrti majke kojoj zbog neznatnog prelaska

imovinskog praga nadležne socijalne službe i druge humanitarne organizacije nisu mogle pružiti pomoć.

Među korisnicima/cama usluga pravnog savjetovališta sve veći broj su starije i nemoćne osobe kojima je pristup sudu i tijelima uprave zbog slabog imovnog stanja i porasti siromaštva sve teže dostupan. Osobe starije životne dobi sve više su izložene i diskriminaciji. Uočavaju se bitne promjene u stavovima šire javnosti prema različitim društvenim skupinama koje mogu biti preduvjet za diskriminaciju. Novija istraživanja potvrđuju da se izražavaju sve veće predrasude prema mladim i prema starijim osobama (diskriminacija na osnovi dobi) ili pak prema socijalnom statusu ili političkom uvjerenju³.

Na poziv udruženja „Snaga žene“ iz Tuzle organizirale smo zajednički susret udruga 11. 4. u Tenji, a potom i uzvratni susret 7. 7. u Tuzli, u suradnji s Podružnicom umirovljenika Tenja. Troškove prijevoza je snosio Grad Osijek.

Korisnici projekta su starije i nemoćne osobe Grada Osijeka, posebno naselja Tenja. Njihova struktura: korisnici usluga pomoći u kući kao i kod posredovanja za dostavu toplog obroka su uglavnom starija, samačka domaćinstva; slabog imovnog stanja čija su prava povrijeđena ili ih je potrebno uspostaviti koriste usluge pravnog i psihosocijalnog savjetovališta; sudionici stručnog osposobljavanja su radno aktivne nezaposlene osobe, uglavnom žene i bez zanimanja; volonteri su različite dobi i spola/roda, ali većinom su mlađe obrazovane žene ili žene umirovljenice; vježbenici su mlađe visokoobrazovane osobe, pretežito žene. Svi korisnici/e projekta imaju mogućnost aktivnog uključivanja u provedbu, njenu analizu i donošenje odluka (kao aktivni volonteri/ke, članovi/ce, predstavnici određene skupine, sudionici aktivnosti i sl.). Bilježimo ukupno cca 304 direktna korisnika. Korisnici projekta su i pravne osobe (13 sudionika sajma). Prilika za poticaj suradnje, partnerstva, rasprava.

U provedbi ovog projekt surađivali smo s Gradom, ponajprije s dijelom uprave u Tenji, dugogodišnjim partnerom Domom za društvenu brigu za starije osobe, Ivicom Božić, policajcem u zajednici, Osnovnom školom Tenja, Patronažnom službom Doma zdravlja Osijek, gradskim Društvom Crvenog križa Osijek, Volonterskim centrom, Podružnicom umirovljenika Tenja, privatnim udomiteljima i centrima na našim prostorima.

Nisu se mogle provesti aktivnosti koje zahtijevaju znatnija financijska sredstva, poput izrade socijalne karte, kreativnih radionica i tribina.

Smatramo da smo javnim djelovanjem i promicanjem ovih projektnih aktivnosti kao modela dobre prakse doprinijeli većoj informiranosti i povećanju opisanih usluga u ruralnim područjima, poticaju i razvoju vaninstitucionalnih oblika socijalne skrbi o starijim i nemoćnim osobama, poticanju međugeneracijske solidarnosti i vrijednosti volonterstva i konačno senzibilizaciji cjelokupne javnosti na probleme i potrebe starijih i nemoćnih osoba, suradnji svih relevantnih dionika u zajednici radi ostvarivanja zajedničkih pitanja.

Ukupan proračun projekta: 118.196,76 HRK

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: 3.000,00 HRK Grad Osijek (UO ZSS)

Trajanje projekta: 1.1.2003. -/1.1.-31.12.2012.-

2. JAVNI RADOVI – Usluge pomoći u kući / Program „Briga za starije i nemoćne osobe”

Udruga je u 2012. godini sklopila s HZZ PS Osijek dva ugovora za **provedbu mjere Javni rad** i provodila ga u razdoblju 16.4.-15.8. 2012. kroz Program „**Briga za starije i nemoćne osobe**” organiziranjem usluga **pomoći u kući** za 42 korisnika (starije i nemoćne osobe) u Tenji i **zaposlila 3 dugotrajno nezaposlene osobe iz zajednice**, od toga 2 romske etničke pripadnosti. Na uzorku 83 osobe proveden je *upitnik o procjeni potreba starijih i nemoćnih osoba u Tenji*. Od **83 uključene nemoćne osobe starije životne dobi** uslugama pomoći u kući direktno su obuhvaćena **42 korisnika/ce** koji su primali usluge programa 2 puta tjedno po 2 sata, odnosno prema ukazanoj potrebi i planu kao primatelji opsežnijih (zajedničkih) i jednokratnih oblika usluga od strane 3 zaposlene osobe.

Zaposleni radnici/e su sudjelovali na sastancima Radnog tima na provedbi programa. Ukupno je održano 43 radnih sastanaka/konzultacija, razmjene informacija, podataka i plana provedbe. Sastanci su se u pravilu održavali jednom tjedno (ponedjeljak). U početku provedbe sastanci su se održavali gotovo svakodnevno budući je bila potrebna opsežna obuka i pomoć za dvoje radnika kako bi se osigurala kvalitetna provedba ovog, po više osnova, složenog i zahtjevnog programa. Unatoč opsežnoj podršci dvoje zaposlenih dobili su otkaze ugovora o radu i izvršena je njihova zamjena s dva nova radnika/ce i potom se uspostavila očekivana dinamika i kvaliteta izvršenja poslova.

Poteškoće u provedbi:

³ Istraživanje o stavovima i razini svijesti o diskriminaciji i pojavnim oblicima diskriminacije, publikacija Centra za mirovne studije Zagreb, 2009./str. 6 i 12.

Program Briga za starije i nemoćne je višestruko složen i zahtjevan. On uključuje pružanje širokog kruga potpuno novih usluga od strane dugotrajno nezaposlenih osoba za veći broj korisnika u zajednici. Kao preduvjet uspješnoj provedbi ovakve aktivnosti potrebno je povjerenje. Izgradnja povjerenja, posebice kod starijih i nemoćnih osoba u prigradskoj ruralnoj sredini velik je izazov kao i suočavanje s predrasudama i stereotipima. U provedbi upitnika kod stanovništva je bio prisutan osjećaj stida radi primanja pomoći ali i nepovjerenja da su bez naknade, te stav što će drugi reći na to. Stvaranje liste korisnika/ca te izbor zaposlenih bilo je praćeno i neprimjerenim javnim komentarima (govor mržnje i netrpeljivosti prema različitim) od strane mještana, a kao posljedica osobnih odnosa i stavova. Dodatno, zbog neispunjavanja radnih zadataka i povrede ugovora o radu bili smo prisiljeni 25.05.2012. prekinuti ugovor o radu s dva radnika/ce i provesti zamjene. Pokazalo se da dugotrajno nezaposlena osoba i osoba bez radnog iskustva i radnih navika nisu bile u mogućnosti izvršavati radne obveze poslova pomoći u kući i rad s korisnicima. Tijekom provedbe je jedna radnica (pripadnica romske etničke skupine) zamijenjena s radnikom (isto tako pripadnikom romske etničke skupine), te je također izvršena zamjena i radnik Dragan Gajdašević zamijenjen je radnicom Draganom Dujan.

Sve materijalne troškove ugovaranja, organizacije, provedbe i izvještavanja provedbe mjera javni rad snosila je također udruga. Radni tim Udruge obavljao je bez naknade, volonterski, sve stručne i tehničke poslove. Uvjeti za rad bili su izrazito otežani. Cjelovito izvješće o provedbi upućeno je HZZ PS Osijek kao i osvrt na nedostatke u provedbi s prijedlozima za razrješenje upućen je nadležnom ministarstvu.

Ukupan proračun projekta:

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: 39.988,34 HRK Vlada RH/HZZ (Mjere javni rad-po 2 ugovora)

Trajanje projekta: 16.4. - 15.8.2012. -

3. „STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD BEZ ZASNIVANJA RADNOG ODNOSA“

➤ Cilj provođenja vježbeničkog programa je pružanje podrške mladim obrazovanim osobama i jačanje kapaciteta udruge.

S HZZ sklopljen je ugovor za provedbu **mjere stručnog osposobljavanja za rad** (bez zasnivanja radnog odnosa) s 1 osobom pravne struke za razdoblje 1. 5. 2012. - 30.4.2013. Zahtjev za stručno osposobljavanje 1 osobe ekonomske struke nije nam odobren zbog neispunjavanja uvjeta mentorstva. Provođenjem ovog programa pružamo podršku mladim, obrazovanim osobama u stjecanju praktičnih znanja i iskustava za rad u svome zvanju, olakšava im se zapošljavanje i stjecanje uvjeta za polaganje stručnog ispita i daljnje napredovanje. Udruga na ovaj način jača svoje ljudske kapacitete i mogućnosti povećanja usluga u zajednici te promiče vrijednosti za koje se zalaže.

Udruga je izvršavala obveze kvartalnog izvještavanja, a po okončanju osposobljavanja u obvezi smo dati konačni izvještaj HZZ PS Osijek.

Struktura financiranja: 1.600,00 HRK - HZZ

Osigurana sredstva: Hrvatski zavod za zapošljavanje 6.515,04 HRK (MIO doprinosi)

Trajanje projekta: 01.05.2012. – 30.04.2013. -

III. Organizacijski razvoj

➤ Cilj programa: osiguranje vlastitog razvoja i održivosti organizacije
- zalaganje za jačanje civilnog dijaloga i sveobuhvatan društveni status organizacija civilnog društva (OCD) koje djeluju za opće dobro.

Udruga prioritetno djeluje na području Osječko-baranjske županije, svoje aktivnosti provodi u uredu Tenja, a dio aktivnosti besplatne pravne i psihosocijalne pomoći u uredu Osijek, u okviru prostora Volonterskog centra. Grad Osijek putem jednogodišnjeg ugovora dodjeljuje prostor za rad (30m²) bez naknade i pokriva komunalne troškove u Tenji.

Zbog prirode djelatnosti i složenosti usluga, rada sa strankama, širenja usluga pomoći u kući i novog zapošljavanja rad u jednoj prostoriji (30m²) postaje prepreka povećanju opsega usluga i efikasnosti uopće. Stvaranje boljih uvjeta za rad vidjeli smo u ustupanju još jedne prostorije za rad za što smo pono postavili zahtjev Vijeću MO Tenja. Unatoč nepostojanju objektivnih prepreka da se udovolji zahtjevu i omogući daljnji razvoj potrebnih usluga u zajednici, zahtjev je ponovo odbijen. Sada je potpuno izvjesno otvaranje nove zgrade MO Tenja u 2013. Godini, a pitanje prostora za rad udruge od lipnja otvoreno.

Jačanje ovog programa doprinijelo je osiguranje sredstva za provedbu aktivnosti projekta:

1. „JAČANJE KAPACITETA OCD U PRUŽANJU PRAVNE I PSIHOSOCIJALNE PODRŠKE ZA GRAĐANE/KE“

Opis i provedba projekta opisani su pod I.

2. RADIONICE – ŽENSKA LJUDSKA PRAVA I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

Za potrebe Udruge djece i mladih s poteškoćama - Zvono iz Belišća proveli smo 4 poludnevne radionice s 8 tematski povezanih cjelina s područja promocije i zaštite ženskih ljudskih prava u razdoblju od 01.- 30. 04. 2012. Sudionice radionica su bile uglavnom članice Udruge Romkinja „Kašmir“.

Prva radionica : „**Ženska ljudska prava i mehanizmi za promicanje i zaštitu ljudskih prava i ravnopravnosti spolova**“ održana je 03.04.

Druga radionica „**Diskriminacija i rodno uvjetovano nasilje**“ održana je 10. travnja.

Treće radionica „**Jednake mogućnosti na tržištu rada, pravna zaštita i ostvarivanje prava**“ održana je 17.04.

Četvrta radionica „**Socijalna kohezija i aktivizam**“ održana je 24.04..

Zaključci radionica: Gospodarska kriza i nedostatak posla, posebno proizvodnog gdje bi žene s nižim kvalifikacijama i bez nje mogle raditi. Kvalifikacije većine radno aktivnih žena nisu potrebne na tržištu rada, male su mogućnosti za prekvalifikaciju i doškolovanje od strane države, sudionice su iznijele problem nedostatka vlastitih financijskih sredstava da se same obrazuju kao i nedostatak programa financijske potpore za otvaranje samostalne djelatnosti.

Procesi globalizacije, gospodarska kriza i sve veća polariziranost društva ukazuju na neophodnost poduzimanja mjera u našem društvu kojima se razlike i socijalna isključenost trebaju smanjivati. Važnost aktivizma i rada za opće dobro je dobro prepoznata, ali ograničavajući faktori su slaba podrška lokalne sredine a prije svega i slaba podrška i razumijevanje obitelji, duboko ukorijenjeni tradicionalni stavovi i utjecaj patrijarhata koji smanjuju i obeshrabljuju mogućnost ženskog aktivizma.

Struktura financiranja:

Osigurana sredstva: Udruga djece i mladih s poteškoćama Zvono 7.573,93 HRK

Trajanje projekta: 01.04 – 24.04.2012. -

U 2010. godini pozitivno je okončano naše trogodišnje zastupanje prava OCD na *korištenje sredstava za sufinanciranje zapošljavanja kroz mjere Vlade RH koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ) kao i primjenu odredbe čl. 41. Zakona o radu⁴ i mogućnosti provođenja stručnog osposobljavanja za rad (bez zasnivanja radnog odnosa) pa smo potonje započeli provoditi u 2012.*

S HZZ sklopljena su dva ugovora za provedbu **mjere Javni rad** organiziranjem usluga **pomoći u kući za starije i nemoćne osobe u Tenji**, za razdoblje 16.4.-15.8. 2012. Čime smo pridonijeli poboljšanju kvalitete života za starije i nemoćne osobe i zapošljavanju teškozapošljivih, marginaliziranih skupina iz zajednice, od toga 2 osobe romske etničke pripadnosti.

S HZZ sklopljen je ugovor za provedbu **mjere stručnog osposobljavanja za rad** (bez zasnivanja radnog odnosa) s 1 osobom pravne struke za razdoblje 1. 5. 2012. - 30.4. 2013. Zahtjev za stručno osposobljavanje 1 osobe ekonomske struke nije nam odobren zbog neispunjavanja uvjeta mentorstva. Provođenjem ovog programa pružamo podršku mladim, obrazovanim osobama u stjecanju praktičnih znanja i iskustava za rad u svome zvanju, olakšava im se zapošljavanje i stjecanje uvjeta za polaganje stručnog ispita i daljnje napredovanje. Udruga na ovaj način jača svoje ljudske kapacitete i mogućnosti povećanja usluga u zajednici ali i približava vrijednosti za koje se zalaže.

Partnerstva i suradnja s vladinim i nevladinim sektorom se nastavila. Kod organizacije javnih događanja imali smo podršku gospodarskog sektora (Javno učilište Janus, Pekarnica Agita iz Tenje i Bijelić d.o.o. iz Osijeka).

U 2012. godini sudjelovali smo u radnoj skupini za izradu Akciskog plana provedbe Strategije razvoja ljudskih potencijala OBŽ 2011.-2013. U sklopu partnerskog vijeća lokalnog partnerstva za zapošljavanje.

Članica samo Mreže mladih Hrvatske i Inicijative za kvalitetno uvođenje odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo. Usko surađujemo s provoditeljima BPP od OCD, Pravne klinike Zagreb do 6 odvjetničkih ureda u nastojanjima boljeg okvira i primjene instituta.

Kao članica Ženske mreže Hrvatske podržavamo inicijativu za osnivanje Ženskog suda za područje bivše Jugoslavije. Predstavnica udruge sudjelovala je u radu radne grupe i nacionalne mreže za pitanja rodne ravnopravnosti u ruralnom razvoju.

Kako bismo osigurali održivost i daljnji razvoj civilnog društva koje kao korektiv javnog sektora može utjecati na pozitivne društvene promjene udruženi smo u S obzirom na skoro pristupanje Hrvatske Europskoj uniji izvori financiranja OCD se bitno mijenjaju. S 30.6. 2013. više neće biti na raspolaganju

⁴ („Narodne novine“, br.149/09 i 61/11)

pretpristupni fondovi već strukturni. Europski socijalni fond (ESF) jedna je od strukturnih fondova koji bi bio usmjeren i na financiranje djelatnosti civilnog društva. Inicijativa za uključivanje zainteresirane javnosti u procese oblikovanja politika i to na razini planiranja razvojnih prioriteta ali i procedura putem kojih će priritetni projekti civilnog društva biti provođeni pokrenuta je u rujnu na seminaru o EU strukturnim i kohezijskom fondu, održanog u Osijeku.

Naše predstavnice sudjelovale su u okviru programa P2P na studijskom putovanju „Pravda i pomirenje” i studijsko putovanje u travnju, u Poljsku, u okviru programa TACSO Regionalni ured Sarajevo.

Aktivnosti udruge u 2012. godini provodile su 3 članice radnog tima, 2 vanjska stručna suradnika/ce i 20 aktivnih volontera od ukupno 118 koliko ih je u evidenciji udruge. Zbog nedostatka sredstva za plaće i honorare u određenom razdoblju se radilo volonterski. Poslove upravljanja provodile su predsjednica udruge i koordinatorica programa sukladno donesenim odlukama tijela upravljanja i smjernica koje su usvojene strateškim planom. Njihov doprinos u volonterskom radu iznosi 2730 sati.

Ukupni prihodi u 2012. godini bili su 164.390 HRK. Za sljedeće tri godine dijelom su osigurana sredstva za rad udruge kroz program Institucionalni razvoj Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Programsko praćenje i pribavljanje sredstava provodio je radni tim udruge, a knjigovodstvene poslove ovlaštenu financijski servis. S 1.1. 2013. knjigovodstvene usluge vodit će servis MIROS iz Osijeka.

Tenja, veljača 2013.